

CRÍTICA DE TEATRE

A la vitrina

Esperant Godot

Autor: Samuel Beckett
Traductor: Josep Pedrals
Director: Ferran Utzet
Intèrprets: Nao Albet, Aitor Galisteo-Rocher, Blai Juanet, Pol López, Martí Moreno / Eric Seijo
Lloc i data: Sala Beckett (27/XI/2019)

JUAN CARLOS OLIVARES

La publicitat de la nova producció d'*Esperant Godot* ven Vladímir i Estragó amb xandall, i fa el que han fet sempre a la vora d'una autovia urbana. Algú podria pensar que Ferran Utzet cometria la primera rebel·lia en el seu ja respectable historial com a director. I ni més ni menys que amb Beckett. Tot està al seu lloc quan la negra persiana metàl·lica s'apuja amb el sotragueig de qui guarda una relíquia. La pedra, l'arbre, el bombí i Estragó (Nao Albet), amb l'esperat aspecte de clochard, lluint amb el seu botí. Entra en quadre Vladímir (Pol López) i l'ortodoxia és completa. Però seria un enorme error si en la manera anglesa d'Utzet d'entendre la direcció d'escena (experiments els justos, text i intèrpret primer) no es percebesin detalls d'un discurs personal. Sempre hi ha una esletxa –com Lluís Pasqual regalant a Anna Lizarán el Vladímir– per apropiarse d'una obra que sembla que s'imposa a qualsevol gest de direcció.

A més del rejuveniment dels personatges i la lluminositat de la nova traducció de Josep Pedrals –mateixes llicències que Beckett en la seva traducció anglesa–, Utzet decideix intervenir en tot el que no està subjecte a la paraula o les acotacions. Potència i cuida el treball físic per subratllar els reconeguts trets clownescos dels personatges. Tot fixat des de la primera acció: la sabata que es resisteix. Albet i López coreografiem la perfecta seqüència de fracassos d'un clàssic *slapstick*. Albet construeix un August d'una versatilitat física sorprenent, un treball actoral que no s'assembla a res del que hagi fet abans. López respon amb un caraball que emmotlla en les seves maneres interpretatives. Un Vladímir molt López que de sobte –quan és assaltat pels seus terrors interns– et deixa clavat amb un cop de despullada rendició.

Però una de les grans troballes d'aquesta producció és l'espai escènic acordat entre Utzet i Max Glaenzel. Beckett descriu el paisatge de l'espera, però no diu res del marc. Aquí és un diorama sense vidre de protecció d'un museu etnogràfic. Finestra panoràmica per exhibir cinc criatures que no saben que estan tancats per sempre en un lloc (des)escrit. Condemna que condiona els seus moviments: obligats a l'etern retorn d'un coià i a la seva gàbia. Cada vegada que surten del rectangle, les lleis de la física desapareixen. No hi ha més realitat que la que hi ha entre la pedra i l'arbre. Un espai per sumar interrogants a aquell que no arriba mai. Un Godot que Utzet gairebé supedita a l'absurd de creació pròpia de la vitrina.●

KARMELO BERMEJO

La foto forma part d'una exposició de Bermejo que ha visitat diversos museus i ha estat premiada a la fira Zona Maco de Mèxic

Activistes en línia tergiversen una foto d'un artista espanyol per criticar el Govern interí

La crema de llibres que no va ser

MIQUEL MOLINA
 Barcelona

Circulen per Bolívia i altres països de Llatinoamèrica informacions que adverteixen del perill que partidaris de l'actual Govern interí assaltin la casa de l'exvicepresident Álvaro García Linera i li cremin els llibres. A García Linera, que es va refugiar a Mèxic amb l'expresident Evo Morales després de la seva dimissió forçada per l'exèrcit, se li atribueix una valuosa biblioteca amb milers de volums. Un d'aquests tuits el va penjar Pablo Gentili, cap de gabinet de Pablo Iglesias. El va il·lustrar amb una foto del mateix García Linera.

Doncs bé, algunes d'aquestes informacions publicades en mitjans digitals bolivians i d'altres països de la zona (així com missatges penjats a les xarxes) adunten una fotografia d'una gran foguera en què ja podrien cremar centenars d'exemplars.

És possible que els que fan circular la foto l'hagin ampliat fins a comprovar que almenys sis o set dels llibres tenen a la coberta una imatge de Mikhaïl Bakunin, el revolucionari rus que més ha influït en el pensament anarquista. Un raonament molt bàsic però no descartable pot haver estat: com que García Linera va liderar en la seva joventut l'exèrcit guerriller Túpac Katari, d'inspiració indigenista i marxista, és lògic que tingués la biblioteca plena de llibres de Bakunin.

Doncs bé, algú ha recorregut a l'engany, i les xarxes han fet la resta. La ràpida circulació d'imatges a internet amplifica els efectes de la desinformació. Una foto d'una obra original treta de context es converteix en una falsedat multiplicada tantes vegades com la comparteixen els usuaris de les xarxes, i amb un nou significat. En aquest cas, multiplicada per milers. Però tard o d'hora es descobreix la trampa.

Així, s'ha acabat sabent que es tracta d'una peça original de l'artista Karmelo Bermejo (Màlaga, 1979), creador d'una d'extensa i reconeguda obra crítica que reflexiona sobre l'ús dels diners públics. L'obra d'ons s'ha extret la foto no necessita explicació. El títol és prou eloqüent: *3.000 euros de di-*

La imatge pertany a una obra de l'espanyol Karmelo Bermejo en què cremen exemplars de Mikhaïl Bakunin

ners públics utilitzats per comprar llibres de Bakunin per cremar-los en una plaça. L'empresa especialitzada en *fact-checks* Newtral ha detectat l'engany.

La peça, segons explica el mateix artista a *La Vanguardia*, es va finançar amb fons del Govern per a

producció d'obres d'art. S'ha exposat en diversos museus i ha estat premiada a Mèxic. "Quan la vaig fer –afegeix Bermejo– la imatge en recordava d'altres amb fogueres de llibres cremats per règims dictatorials. Però, de fet, el que estava passant va afavorir els venedors de llibres anarquistes. Així que rere la foto s'hi amagava una operació econòmica. Els diners públics es van gastar en llibres, cosa que va beneficiar el mercat editorial de Bakunin perquè els diners es van transferir a distribuïdores de literatura anarquista".

Bermejo opina que, de fet, els contendents en la crisi boliviana s'estan donant cops contra una obra d'art que per la seva dimensió política ha acabat transformada en una arma de guerra mediàtica (malgrat que cap dels mitjans de referència de Bolívia o de la resta dels països llatinoamericans no ha incorregut en l'error). Segons l'opinió de l'autor, això no fa més que reforçar el seu significat.●

L'AGENDA

Barcelona

Presentació de la biografia sobre Carmen Laforet

Anna Caballé, autora del llibre juntament amb Israel Rolón-Barada, presenta *Carmen Laforet. Una mujer en fuga*, l'obra definitiva sobre l'escriptora. Estarà acompanyada de Sergio Vila-Sanjuán i Jordi Amat.
 +BERNAT. C/BUENOS AIRES, 6. 19.30 h

Presentació i conversa al voltant de 'Deu entrevistes'

Deu personalitats del món de la cultura com Pere Calders, Maria Aurèlia Capmany o Pau Riba par-

len del realisme i la imaginació, la nostàlgia del present i els somnis. Participen en la conversa els escriptors Montse Camps, Jordi Nopca i l'autor del llibre, Julià Guillamon.
 NAU COMANEGRA.
 C/ CONSELL DE CENT, 159. 19 h. GRATUÏT

Lectura crítica de la Declaració Universal dels Drets Humans

El dia dels Drets Humans, lectura de la sèrie *Prou!*, d'Ariella Aïsha Azoulay. L'artista selecciona articles de la Declaració Universal i els contraposa a fotografies de protestes en què la gent els reclama.
 FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES. C/ ARAGÓ, 255. 19 h. GRATUÏT

Projecció '20.000 days on Earth'

El festival In-Edit projecta el documental sobre 24 hores en la vida del músic australià Nick Cave, abans i durant la gravació de l'àlbum *Push the sky away*.
 CENTRE CÍVIC LA SEDETA, C/SICÍLIA, 321. 19.30 h. GRATUÏT

Concert pels drets humans

Lafede.cat organitza aquest concert en el marc de la campanya *#Noserveixeres si no és justícia global*. Hi participen grups com ara

Karamba, Alex Bass o Adala.

LA [2] D'APOLLO, C/ NOU DE LA RAMBLA, 111. 19.30 h. 8-10 €

Badalona

Premi Ciutat de Badalona

Entre avui i demà es donen a conèixer els llibres guanyadors d'aquest premi. Avui, els de teatre breu i poesia: *Aquestes meves veus*, d'Àngels Aymar, i *El bosc de Bambú*, de Jesús Giron.
 ESPAI BETÚLIA. C/ ENRIC BORRÀS, 43. 19 h.